

llwybrau tref a dinas town and city trails

sir ddinbych
denbighshire

Rhannwch Let's share

- gogleddcymru_northeastwales
- NthEastWales
- @NthEastWales
- North East Wales

twristiaeth@sirddinbych.gov.uk
tourism@denbighshire.gov.uk

www.gogledddwdwraincymru.cymru
www.northeastwales.wales

Cliciwch ar y ddolen hon
neu sganiwch y cod i
lawrlwytho llwybrau tref
Sir Ddinbych.

Click [this link](#) or scan
the code to download
Denbighshire's town
trails.

Anturiaethau awyr agored

Rhai o'r pethau gorau am grwydro llwybrau ein trefi yw'r golygfeydd yn y pellter: y môr a'r machlud, yr afonydd byrlymusr a'r bryniau grugog.

Ein trefi yw'r porth i anturiaethau awyr agored. Mae'r mwyafrif ohonynt wedi'u lleoli o fewn neu ar y ffin ag Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol Bryniau Clwyd a Dyffryn Dyfrdwy, ffin ucheldir dramatig Gogledd Cymru. Safai ein cyrchfannau arfordirol ar Lwybr Arfordir Cymru, sy'n 870 milltir o hyd.

Felly, unwaith y byddwch wedi eich digoni yn crwydro ein strydoedd, gallwch roi cynnig ar gaiacio, beicio mynydd, rafftio afonydd, chwilotu neu farcudfyrrdio. Neu, gallech fwynhau tamaid o ginio a blasu rhywfaint o'n cynyrch lleol.

Outdoor adventure

Some of the best things about walking our town trails are the views in the distance: the seascapes and sunsets, the whitewater rivers and heather-topped hills.

Our towns are the gateway to outdoor adventure. Many are in or just outside the Clwydian Range and Dee Valley National Landscape, the dramatic upland frontier of North Wales. Our coastal resorts lie on the 870-mile Wales Coast Path.

So when you've finished strolling our streets you could try a little kayaking, mountain biking, river rafting, foraging or kitescurfing. Or you could just have a spot of locally sourced lunch, your choice.

Teithiau cerdded cynaliadwy

Heb os, cerdded yw'r ffordd orau i grwydro ein trefi a'n cefn gwlad. Mae cerdded hefyd yn gynaliadwy. Yn Sir Ddinbych, rydym yn hoff o deithio o gwmpas heb orfol gwario fforiwn.

Felly, gadewch y car gartref heb orfol poeni am ddelio â thraffig a pharcio. Gallwch deithio ar gwch cul, ar y bws Fflecsi sy'n rhedeg ar fatri, ar e-feic neu ar drôn yn hytrach.

Rydym wedi llunio 8 o deithiau cerdded cynaliadwy sy'n arddangos rhai o dirluniau hyfrytaf Sir Ddinbych - maent hefyd yn dechrau ac yn gorffen ger gorsaf fysiau.

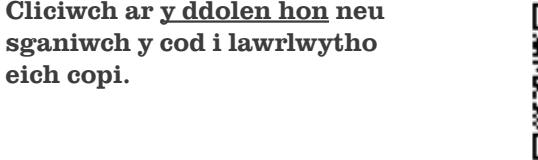
Sustainable walks

Walking is definitely the best way to explore our towns and countryside. It's also truly sustainable. Here in Denbighshire we like to move around in ways that don't cost the earth.

So leave your car behind and evade the stress of traffic and parking. Travel by narrowboat, battery-powered Fflecsi bus, e-bike or train instead.

We've devised "8 Sustainable Walks" that not only showcase Denbighshire's loveliest landscapes - they also start and finish near a bus stop.

Cliciwch ar y ddolen hon neu
sganiwch y cod i lawrlwytho
eich copi.

Click [this link](#) or scan the code
to download your copy.

Crwydro ein llwybrau

Mae Sir Ddinbych yn enwog am ei gefn gwlad godidog a'i llwybrau arfordirol pryderth. Ond peidiwch â chael eich hudo gan yr awyr agored yn llwyr nes eich bod yn anghofio am ein trefi marchnad bywiog a'n cyrchfannau glan y môr enwog.

Maent yn llawn siopau annibynnol a lleoedd gwych i fwyta ac yfed ynddynt. Dilyn ein llwybrau tref yw'r ffordd orau i'w harchwilio. Mae saith ohonynt i gyd – un ar gyfer pob diwrnod o'r wythnos, a llwybr dinas o amgylch un o ddinasoedd lleiaf a'r mwyaf hanesyddol ym Mhrydain.

Cymerwch eich amser, mwynhewch yr awyrgylch a dilynwch eich trwyn. Mae'r teithiau cerdded yn hawdd ond mae llawer i'w weld, felly bydd angen o leiaf hanner diwrnod ar gyfer pob un.

Take our trails

Denbighshire is renowned for its magnificent countryside and bracing coastal walks. But don't get so swept away by our great outdoors that you forget our thriving market towns and famous seaside resorts.

They're full of independent shops and great places to eat and drink. There's no better way to explore them than by following our town trails. There are seven in all – one for every day, plus a city trail around one of Britain's smallest and most historic cities.

Take your time, soak up the atmosphere, make a detour or two. The walks are easy but they pack a lot in, so you'll need at least half a day for each.

Ein bywyd diwylliannol

A ydych chi'n ysu am brofiadau unigryw? Dewch i Sir Ddinbych unrhyw bryd, a'i chrwydro fel y mynnwch. Mae diwylliant unigryw wedi'i ymgorffori yn ein ffordd o fyw.

Mae pob tref yn cynnal gwyliau, ffeiriau ac eisteddfodau eu hunain. Mae theatr ar lan y môr yn y Rhyl, oriel grefft o'r radd flaenaf yn Rhuthun, a gŵyl gerddoriaeth glasurol arbennig yn Llanelwy. Mae modd clywed y Gymraeg ym mhobman ac rydym wrth ein boddau'n croesawu'r byd i'n hardal.

Yn Eisteddfod Gerddorol Ryngwladol Llangollen ym mis Gorffennaf, er enghraifft, daw dawnswyr a cherddorion o bob cwr o'r byd i ymweld â'n cornel fechan ni o ogledd ddwyrain Cymru am wythnos o wyliau diwylliannol.

Eiconau treftadol

Mae sawl tref yn honni fod iddynt hanes diddorol. Ond nid llawer sydd wedi'u lleoli yng nghanol Safle Treftadaeth Byd, sy'n ei gosod yn swyddogol ar yr un lefel â'r Taj Mahal a phyramidiau'r Aifft.

Mae cymaint ag 11 milltir o Gamlas Llangollen wedi ennill yr anrhydedd hon. O lanfa'r dref, mae gwledd o dreftadaeth i'w harchwilio i'r ddaug ygyfeiriad – Rhaeadr y Bedol i'r gorllewin a thraphont fawreddog Pontcysyllte i'r dwyrain.

Mae eiconau treftadol ym mhob un o'n trefi a dweud y gwir. Ond mae tri thryssor na ellir eu methu yn Nyffryn Clwyd: Castell a Muriau'r Dref yn Ninbych, Castell o'r 13eg Ganrif yn Rhuddlan, a Chadeirlan Llanelwy, cartref y Beibl Cymraeg cyntaf erioed.

Heritage icons

Lots of towns claim to have an interesting past. But not many sit right in the middle of a World Heritage Site, officially on a par with the Taj Mahal or the pyramids of Egypt.

No fewer than 11 miles of Llangollen Canal have won the accolade. From the town's wharf you can explore in both directions – west to the Horseshoe Falls and east to dizzying Pontcysyllte Aqueduct.

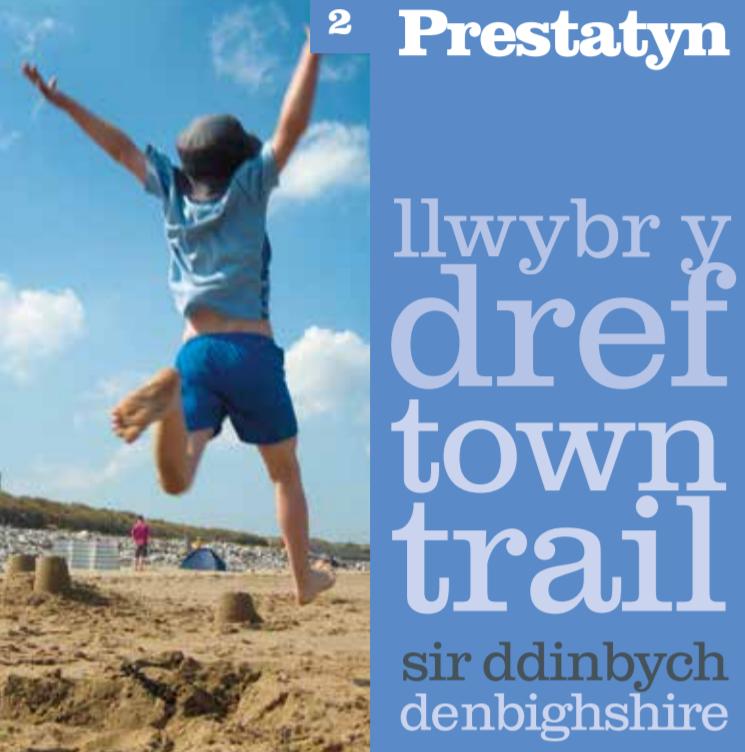
In fact all our towns have their very own heritage icons. The Vale of Clwyd alone has three unmissable gems: Denbigh Castle and Town Walls, 13th-century Rhuddlan Castle and St Asaph Cathedral, home of the very first Welsh language Bible.

Mae'r Rhyl yn gyrchfan glan y môr enwog ers yr oes Fictoria ac mae'n ailddergarfan ei hun yn gynon. Felly i ogystal â golygfeydd godidog o'r môr a thywed euraidd hirfaith fel y byddech yn ei ddisgwyl, gallwr hefyd fwynau atyniadu mwy modern ar y daith hon. Mae'r rhain yn cynnwys parc dŵr ac arena chwarae dan do SC2, Theatr y Paflawn gyda 1000 o seddi a Marchnad y Frenhines – neuadd wyyd a lleoliad cerddoriaeth uchelgeisiol gwerth £12 milion sy'n argoeli i greu "oes newydd o urdas cymunedol, diwylliannol ac afordirol".

1 Y Rhyl Rhyl llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

A famous seaside resort since the Victorian age, Rhyl is constantly reinventing itself. So while this trail does contain the sweeping sea views and stretches of golden sand you might expect, it also features more modern delights. These include the SC2 waterpark and indoor play arena, the 1,000-seat Pavilion Theatre and ambitious Queen's Market – a £12 million food hall and music venue that promises "a new era of community, culture and coastal pride".

2 Prestatyn

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Mae ymwelwyr wedi bod yn heidio i draethau godidog Prestatyn ers agor y rheilffordd ym 1848. Ond erbyn heddiw, mae esgidaun cerdded yr un mor gyfreddin â ffiwl fflops yno. Ym Mhrestatyn, mae Llwybr Godidog Arfordir Cymru'n cwrrd a Llwybr Cenedlaethol Clawdd Offa sy'n 177 milltir o hyd. Ond, mae ein taith nîn dipyn llai! Mae'r daith dwy filltr hon yn gyfeil a gan blas ar dref sy'n swatio rhwng y môr a'r goedwig hynafol ar lethrâu bryniau Prestatyn – gyda Stryd Fawr unigryw a baddondy Rhufeining.

Holidaymakers have flocked to Prestatyn's glorious beaches since the arrival of the railway in 1848. But these days you're as likely to see walking boots as flipflops. At Prestatyn the epic Wales Coast Path meets 177-mile Offa's Dyke Path National Trail. Our trail is a little more modest. It's a two-mile taster of a town tucked between the sea and the ancient woodland of Prestatyn Hillside – with a quirky High Street and its very own Roman bath house.

3 Rhuddlan

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Mae'r llwybr cychol yn teithio ar draws 1,000 o flynyddoedd o hanes cythryblus Rhuddlan, gan ddechrau gyda Thwmpath Twll, a adeiladwyd saith mlynedd ar ôl Brwydr Hastings. Mae fersiwn uwchraddol a mawreddog Edward I'r gerllaw, sef Castell Rhuddlan sy'n deillio'n ôl i'r 13eg ganrif, gyda'i linell consentrig o amddiffyniad chwydroadol. Lluniwyd yr olygfa o gastell, pont ac eglwys sydd wedi'u clystyr ger glannau afon Clwyd gan JMW Turner, a oedd yn bendant gwybod beth sy'n gwneud golygfa drdamatig.

This circular trail explores nearly 1,000 years of Rhuddlan's turbulent history, beginning with Twthill Mound, built just seven years after the Battle of Hastings. Nearby is Edward I's mighty upgrade – 13th-century Rhuddlan Castle with its revolutionary concentric lines of defence. The view of castle, bridge and church clustered beside the banks of the River Clwyd was drawn by JMW Turner, who knew a dramatic scene when he saw one.

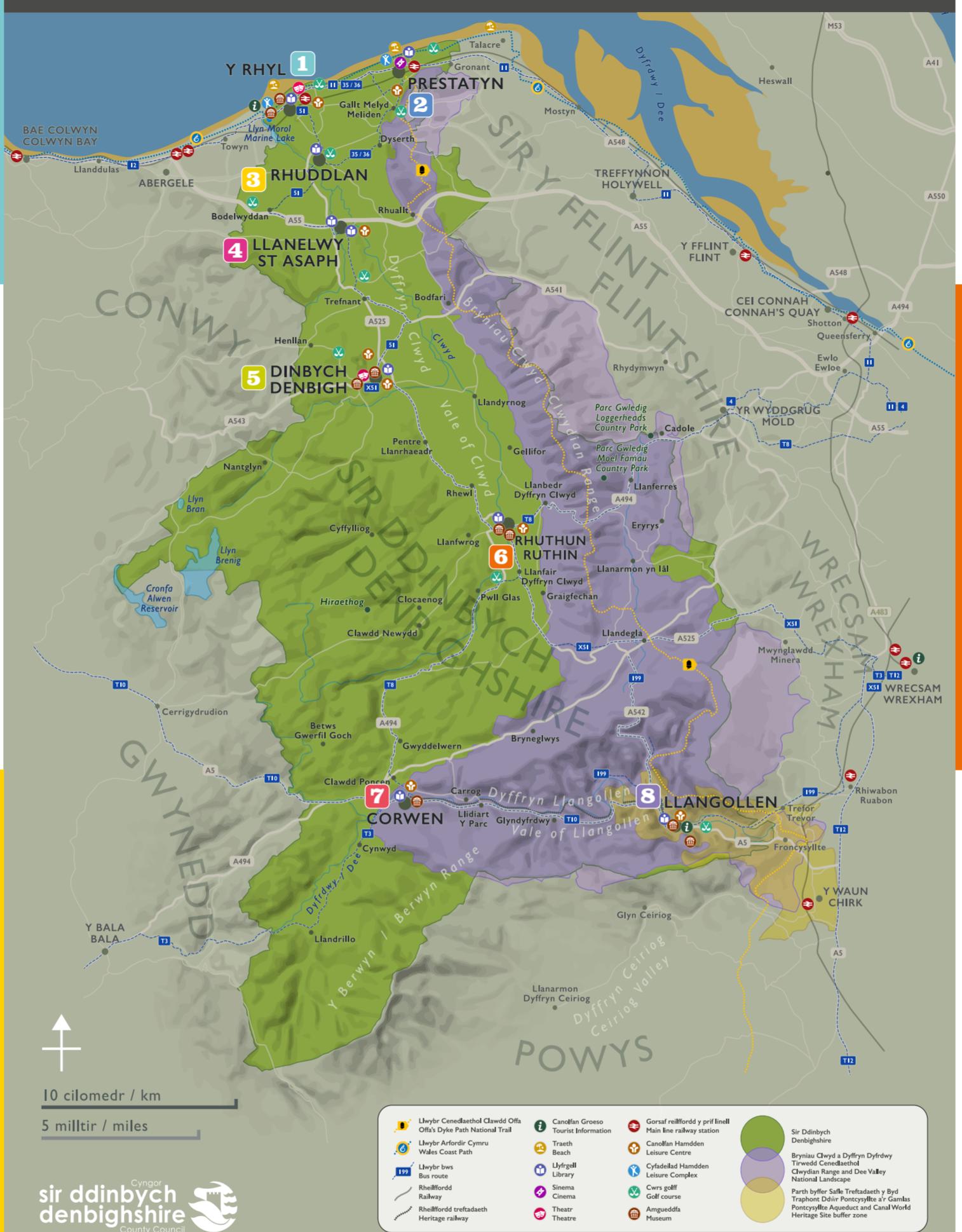
4 Llanelwy St Asaph

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Mae'n teimlo'n addas iawn mai cartref cadeiran hynafol leiaf Prydain yw dinas fechan Llanelwy, sydd â phoblogaeth o oddeutu 4,000 o bobl. Mae'r llwybr yn dechrau yn y gadeirian ac yn ymestyn i lawr y Stryd Fawr, heibio'r eglwys blwff o'r 12fed ganrif ac ar hyd glannau afon Elwy sy'n llawn bywyd gwyllt. Cewch ddarganfod mwy am Llanelwy yn ystod y daith, yr archwiliwr dadleol HM Stanley a'r ysgolhaig crwydrol ac esentriog, Dic Aberdaron.

It seems appropriate that the tiny city of St Asaph, population about 4,000, has at its heart the smallest ancient cathedral in Britain. From here the trail runs downhill along the High Street, past the 12th-century parish church and with a detour along the banks of the wildlife-rich River Elwy. Along the way you'll discover more about Saint Asaph himself, controversial explorer HM Stanley and the eccentric wandering scholar called Dic Aberdaron.

Llwybrau tref a dinas Town and city trails

Mae'r daith hon ychydig dros filltr o hyd ac yn llawn rhyfedorau pensaerniol – mae mwj o adeladau rhestreig ym Ninbych nag unrhyw dref arall yn Nghymru. Daeth garsiwn caerog mawr Edward I yn bwydr Dadeni Cymru ac yn gadarnle eiddo tirol ar gyfer y bonheddwyr yn ddiweddarach. Fe welwr un o gestyll canoloesol mawreddog Cymru, cadeirlan ar ei hanher a chyffres o dai mawredod. Gallwr hyd yn oed ofyn am allwedd eich hun i grwydro waliau'r castell.

This walk of just over a mile is filled with architectural marvels – Denbigh has more listed buildings than any other town in Wales. Edward I's walled garrison town later became a powerhouse of Renaissance Wales and a prime piece of real estate for the gentry. So you'll see one of Wales's great medieval castles, a half-finished would-be cathedral and a series of magnificent mansions. You can even request you very own key to stroll the castle walls.

6 Rhuthun Ruthin

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Dinbych Denbigh

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Mae Rhuthun wedi'i disgrifio fel "y dref fach fwyaf dynunol yng Nghymru". Mae'n anodd dadlau â hyynn wrth sefyll ar sgwâr y farchnad. Fe welwr eglwys hyfryd Sant Pedr ar un ochr, a llys a adeiladwyd ym 1421 ar yr ochr arall. Mae atyniad hanesyddol Carchar Rhuthun gerllaw, yn ogystal ag adeilion Castell Rhuthun a'r tŷ pren hynaf yng Nghymru, Nantclwyd y Dre. Mae Canolfan Grefft Rhuthun ar y llaw arall, gyda'i thio sicc, 3 oriel, siop a chaffi, yn cynnig elfen fwy cyfoes a modern.

Ruthin has been called "the most charming small town in Wales". It's hard to argue when you're standing in the hilltop market square. On one side is lovely St Peter's Church, on the other a courthouse built in 1421. Nearby are imposing Ruthin Gaol, the ruins of Ruthin Castle and the oldest timbered town house in Wales, Nantclwyd y Dre. The jagged zinc roof of Ruthin Craft Centre with its three galleries, shop and café offers a bracing dose of modernity.

7 Corwen

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Yng Nghorwen y ganed arwr mwyaf a thwyosog cynhenid olaf Cymru, Owain Glyndŵr. Dilynwch y llwybr drwy'r dref farchnad hanesyddol hon ar lan afon Dyfrdwy, ac fe welwr chi geflun efydd maint llawn o Awern a gein ei gefyl rhyfel a marc dagr yr honnir iddo ei adael ar garreg yr olygys leol. Yna, o rsraf Corwen, gallwr deithio ar drôn treftadaeth am 10 milltir drwy harddwch Dyffryn Dyfrdwy yr holl ffordd i Llangollen.

Corwen is the birthplace of Wales's greatest hero and last native-born Prince of Wales, Owain Glyndŵr. Follow the trail through this historic market town beside the River Dee to find a life-size bronze statue of Owain astride his battle horse and an alleged dagger mark he left in the stonework of the local church. Then from Corwen station you can ride a heritage train for 10 glorious miles through the Dee Valley all the way to Llangollen.

8 Llangollen

llwybr y dref town trail sir ddinbych denbighshire

Nid yw'n syndod mai Llangollen yw un o drefi enwocaf Cymru. Mae'r lleoliad, a gaiff ei amgylchynu â mynyddoedd ac adeflion cestyll, yn fygofiadwy. Mae pedair priffordd bwysig yn wrdd yma: yr Afon Dyfrdwy, Camlas Llangollen, rheilffordd treftadaeth, a ffordd gerbydau hollbwysig Telford sef yr A5. Gallwr fywñu bob un o atyniadau hyn ar daith graddod gylchol, ynghyd ag adeladau econig eraill megis Paiflawn Llangollen, Eglwys Sant Collen gyda'i doear trawst gorod trawiadol a Phlas Newydd.

No wonder Llangollen is one of Wales's most famous towns. Its setting, guarded by mountains and castle ruins, is unforgettable. Four great highways meet here: the River Dee, Llangollen Canal, a heritage railway and Telford's monumental A5 coach road. Explore them all on this circular walk together with iconic buildings such as Llangollen Pavilion, St Collen's Church with its spectacular hammerbeam roofs and Plas Newydd, home of the enigmatic Ladies of Llangollen.